DE FEITEN OVER FENTANYL

geendrugs-welleven.nl

WAAROM DIT BOEKJE WERD GEMAAKT

Er wordt tegenwoordig veel over drugs gesproken – op school, op straat, op het internet en op tv. Soms is het waar, soms niet.

Wat je misschien niet weet, is dat veel van wat je over drugs hoort, eigenlijk afkomstig is van diegenen die ze verkopen. Ex-dealers hebben gezegd dat ze mensen van alles vertellen om te zorgen dat ze drugs kopen.

Je hebt de waarheid en de echte feiten over drugs nodig, zodat je er een weloverwogen beslissing over kunt nemen. Daarom hebben we dit boekje opgesteld – voor jou.

Jouw feedback is belangrijk voor ons. Laat ons dus weten wat je van dit boekje vindt. Ga naar **GeenDrugs-WelLeven.nl** of stuur een e-mail naar **info@drugfreeworld.org**.

WAT IS FENTANYL?

Fentanyl is een uiterst krachtige drug die al tientallen jaren als pijnstiller wordt gebruikt. Vanwege het hoge risico op verslaving wordt het hoofdzakelijk gebruikt om ernstige pijn te verlichten, zoals bij gevorderde kanker of na een zware operatie.

Fentanyl valt in dezelfde klasse van verdovende middelen als pijnstillers zoals morfine of oxycodon en de illegale drug heroïne. Over het algemeen worden die verdovende middelen, die *opioïden* worden genoemd, uit het sap van de opiumpapaver gemaakt. Sommige, zoals heroïne en morfine, worden rechtstreeks uit opium verkregen. Andere, zoals oxycodon, zijn halfsynthetisch. Dat wil zeggen dat ze in een laboratorium worden gemaakt uit een natuurlijke stof. Fentanyl wordt voor 100 procent in een laboratorium gemaakt en is volledig synthetisch.

Er zijn geen plantaardige producten nodig om fentanyl te maken. Dat betekent dat het overal waar laboratoriumchemicaliën kunnen worden verkregen, kan worden gemaakt. Dit heeft het voor drugshandelsorganisaties gemakkelijk gemaakt om het in illegale laboratoria te vervaardigen voor verkoop op straat. In 2013 begon de distributie van fentanyl in de Verenigde Staten omhoog te schieten, met als gevolg dat het aantal sterfgevallen door een overdosis vanaf dat moment toenam.

HOE WORDT FENTANYL GEBRUIKT?

Als farmaceutisch medicijn kan fentanyl op de huid worden aangebracht in een pleister, kan het worden toegediend als een pil met een zeer lage dosering of in een zuigtablet, of "lolly", die langzaam oplost. Er zijn ook sprays voor onder de tong of in de neus. Vloeibare fentanyl kan worden geïnjecteerd.

Elk van deze vormen van fentanyl kan worden misbruikt. Pleisters kunnen in stukken worden geknipt en onder de tong worden geplaatst of de inhoud kan eruit worden geperst en worden ingeslikt.

Illegale vormen van fentanyl worden vaak aangetroffen in namaakmedicijnen, die allemaal fataal kunnen zijn. Fentanyl in poedervorm kan worden opgelost om te injecteren of om te roken in een glazen pijp. Niet-farmaceutische fentanyl kan ook worden toegevoegd aan oogdruppels, neusspray of kleine vierkantjes vloeipapier die gebruikers in hun mond doen.

Omdat fentanyl kan worden gecombineerd met methamfetamine* of cocaïne, kan het worden gesnoven, gerookt of geïnjecteerd, terwijl gebruikers zich niet bewust zijn dat ze fentanyl nemen.

Het komt steeds vaker voor dat er aan illegale vapeproducten en aan marihuana een klein beetje fentanyl wordt toegevoegd, wat dodelijk kan zijn.

WAAROM IS FENTANYL ZO GEVAARLIJK?

Twee factoren maken fentanyl gevaarlijk en dodelijk. De eerste is de ongelofelijke potentie ervan. Het is 50 keer sterker dan heroïne en het is 100 keer sterker

* **methamfetamine: een gevaarlijke drug die het zenuwstelsel verstoort, ook bekend als *meth* of *crystal meth***

dan morfine. Slechts twee mg zuivere fentanyl, dat zijn slechts een paar korreltjes, kan een fatale dosis zijn.

De andere factor is dat mensen misschien niet eens weten dat ze fentanyl gebruiken. Het wordt vaak vermengd met illegale drugs zoals heroïne, cocaïne of methamfetamine. Een onwetende gebruiker kan onverwachts een overdosis fentanyl krijgen.

Fentanyl in poedervorm wordt vaak tot namaakpillen geperst die op echte voorgeschreven medicijnen lijken. In 2023 nam de politie in de Verenigde Staten meer dan 80 miljoen namaakpillen die fentanyl bevatten in beslag, die bedoeld waren voor verkoop op de zwarte markt.

GEBRUIKTE BENAMINGEN

- Apache
- China Girl
- China Town
- China White
- Dance Fever
- Drop Dead
- Fetty
- Friend
- Goodfellas
- Great Bear
- He-Man
- Jackpot
- King Ivory
- Lethal Injection
- Murder 8
- Poison
- Tango & Cash
- TNT

Een dodelijke dosis fentanyl

(afbeelding weergegeven op 200% van de werkelijke grootte)

NAMAAKPILLEN: ÉÉN PIL, ÉÉN POTENTIËLE DOOD

Criminele drugsnetwerken produceren massaal namaakpillen, voegen er een beetje fentanyl aan toe en verkopen ze als een merkgeneesmiddel.

Namaakpillen die een vriend geeft of die online of via sociale media worden gekocht, kunnen fentanyl bevatten en kunnen dodelijk zijn.

Deze pillen zien eruit als voorgeschreven medicijnen zoals oxycodon (OxyContin en Percocet), hydrocodon (Vicodin) en psychofarmaca of stimulerende middelen (Xanax en Adderall).

Van de namaakpillen die fentanyl bevatten, die door de DEA* werden geanalyseerd, bevatte 7 van de 10 pillen een potentieel dodelijke dosis fentanyl.

Een mal om illegale pillen te maken

* DEA: Drug Enforcement Administration (de Amerikaanse overheidsinstantie belast met het bestrijden van illegale drugs en drugshandel)

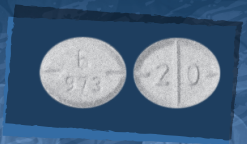

Echte Adderall-pil
(op recept te krijgen)

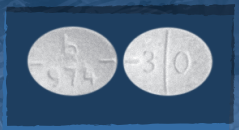

Adderall-
namaakpil

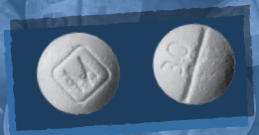

Echte oxycodonpil
(op recept te krijgen)

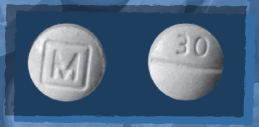

Oxycodon-
namaakpil

Echte Xanax-pil
(op recept te krijgen)

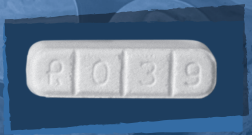

Xanax-
namaakpil

Ik ging naar haar kamer en opende de deur en ik vond haar. Ze stond rechtop, maar ze was voorovergebogen met haar gezicht op de armleuning van de bank in een hoop kots.

Toen ik haar beetpakte, waren haar ogen open en wist ik dat ze dood was."

– Moeder

HOE VEROORZAAKT FENTANYL DE DOOD?

Mensen die een overdosis fentanyl hebben genomen, worden suf en slaperig en kunnen plots het bewustzijn verliezen. De drug beïnvloedt het deel van de hersenen dat de ademhaling regelt, dus zal de ademhaling vertragen en moeilijker worden. Ze kunnen beginnen te snurken en gorgelende geluiden maken, totdat ze helemaal stoppen met ademen.

Fentanyl kan ook de spieren van de borst verstijven. Ook daardoor stopt de ademhaling. Deze fysieke reactie kan onmiddellijk na inname van de drug plaatsvinden.

"Mijn hart stond letterlijk stil. Ik lag dood in mijn moeders woonkamer aan de voeten van mijn moeder, voor mijn zusje. En ik heb nooit in die situatie willen zijn."

– Kyle

DE SYMPTOMEN VAN EEN OVERDOSIS FENTANYL

Omdat zelfs kleine doses fentanyl fataal kunnen zijn, kan het herkennen van de tekenen van een overdosis een leven redden.

Hier zijn enkele symptomen van een aan fentanyl gerelateerde overdosis:

- **diepe verdoving**
- **langzame, oppervlakkige ademhaling**
- **ademhalingsstilstand**
- **blauwe nagels en lippen**
- **happen naar adem, gorgelende geluiden of snurken**
- **niet-reagerend of bewusteloos**
- **koude en klamme huid**

GEVOLGEN VAN FENTANYL OP KORTE TERMIJN

Het gevaar voor mensen die fentanyl gebruiken, hetzij opzettelijk of onopzettelijk, is dat ze te gemakkelijk een fatale overdosis kunnen krijgen – zelfs als ze het maar één keer gebruiken.

- **De dood**
- **Verdoving**
- **Verwarring**
- **Slechte fysieke coördinatie**
- **Sufheid**
- **Misselijkheid**
- **Overgeven**
- **Kleine pupillen**
- **Verstopping**
- **Hoofdpijn**
- **Ademhalings-depressie**

"Vandaag, twee jaar geleden, begroef ik mijn zoon.
Hij was 29 en hij had een Xanax-pil ingenomen die hij op de zwarte markt had gekocht waar fentanyl aan was toegevoegd.
Hij viel in slaap en werd nooit meer wakker."
– Vader

GEVOLGEN VAN FENTANYL OP LANGE TERMIJN

Het meest duidelijke gevolg op de lange termijn van fentanyl is verslaving. Omdat de drug zo krachtig is, kan verslaving snel optreden. Dat is een van de redenen waarom sommige drugsdealers fentanyl aan methamfetamine of cocaïne toevoegen – om te zorgen dat hun klanten snel verslaafd raken aan hun drugs.

Dealers mengen fentanyl ook met andere drugs, omdat er slechts kleine hoeveelheden nodig zijn om een gebruiker high te krijgen. Het toevoegen van fentanyl maakt andere drugs krachtiger en goedkoper, maar ook dodelijker.

- **Verslaving**
- **Permanente schade aan het ademhalingssysteem**
- **Mentale mist**
- **Schade aan lever en nieren**
- **Depressie, angstgevoelens en stemmings-wisselingen**
- **Verminderde weerstand**
- **De dood**

EEN KORTE GESCHIEDENIS VAN FENTANYL

Fentanyl werd in 1959 als medicijn ontwikkeld en in 1968 goedgekeurd voor medisch gebruik. Het vond zijn eerste toepassing in ziekenhuizen als injectie bij ernstige pijn of in een narcosemiddel bij operaties. Vanwege de grote kans op verslaving wordt fentanyl voornamelijk voorgeschreven voor ernstige pijn in iemands laatste levensfase, zoals bij terminale kankerpatiënten.

In de jaren 1990 werd de fentanylpleister goedgekeurd en in 1998 werd fentanyl op de markt gebracht in de vorm van een zuigtablet. Na die introductie werden kleine hoeveelheden van deze vormen weggeleid van medische instellingen en illegaal op straat verkocht, wat resulteerde in een klein aantal sterfgevallen door een overdosis per jaar.

STERFGEVALLEN DOOR EEN OVERDOSIS

In 2006 werd in de Verenigde Staten een aanzienlijke toename in het aantal sterfgevallen door een overdosis fentanyl geregistreerd. Ze werden getraceerd naar een illegaal laboratorium in Toluca, Mexico. Toen dit laboratorium werd gesloten, zakte het aantal sterfgevallen terug naar lage niveaus.

Toen, in 2013, begon het aantal sterfgevallen opnieuw toe te nemen, omdat laboratoria in Azië fentanyl in grote hoeveelheden begonnen

te produceren. Gevestigde drugshandelsorganisaties begonnen fentanyl uit deze laboratoria te importeren, waarbij fentanyl vaak aan heroïne, methamfetamine, cocaïne en namaakmedicijnen werd toegevoegd. Naarmate de drugshandelsnetwerken zich uitbreidden, nam het aantal sterfgevallen door een overdosis opnieuw gestaag toe.

De Centers for Disease Control and Prevention (Centra voor Ziektebestrijding en Preventie) schatten het aantal aan fentanyl gerelateerde sterfgevallen op meer dan 70.000. Er werd geschat dat in één jaar tijd 84 procent van het aantal sterfgevallen door een opioïde te maken had met een verdovend middel uit de fentanylfamilie.

STERKER DAN FENTANYL

Er bestaan tientallen verdovende middelen die verwant zijn aan fentanyl, sommige ervan zijn zelfs nog sterker. Carfentanil is bijvoorbeeld 100 keer sterker dan fentanyl en wordt gebruikt om olifanten te behandelen. Dealers hebben het echter toegevoegd aan drugs die bedoeld zijn voor mensen, waardoor duizenden mensen de dood vonden.

Fentanyl

Carfentanil: 100x potenter

STERFGEVALLEN DOOR FENTANYL: EEN CATASTROFALE EPIDEMIE

De impact van fentanyl is het meest tragisch geweest in de Verenigde Staten waar in één jaar twee van de drie sterfgevallen door een overdosis veroorzaakt werden door fentanyl.

In april 2021 bedroeg het totale aantal sterfgevallen door een overdosis over een periode van 12 maanden voor het eerst 100.000, met fentanyl als belangrijkste oorzaak.

In Canada, in de eerste helft van 2022, hield 76 procent van de sterfgevallen door een aan opioïden gerelateerde overdosis verband met fentanyl of een fentanylachtige stof. Het totale aantal sterfgevallen gerelateerd aan opioïden is in slechts enkele jaren bijna verdubbeld.

In Europa meldden 13 landen aan fentanyl gerelateerde sterfgevallen, waaronder Duitsland, Zweden, het Verenigd Koninkrijk en Finland.

ZACHARIAH
VOOR ALTIJD 17

ISSAIAH
VOOR ALTIJD 15

AVA
VOOR ALTIJD 24

AMANDA
VOOR ALTIJD 28

JAMES
VOOR ALTIJD 34

7 van de 10 pillen die op de zwarte markt worden verkocht en die fentanyl bevatten, bevatten een potentieel dodelijke dosis.

STERFGEVALLEN DOOR EEN OVERDOSIS FENTANYL IN DE VS VERGELEKEN MET ANDERE OPIOÏDEN

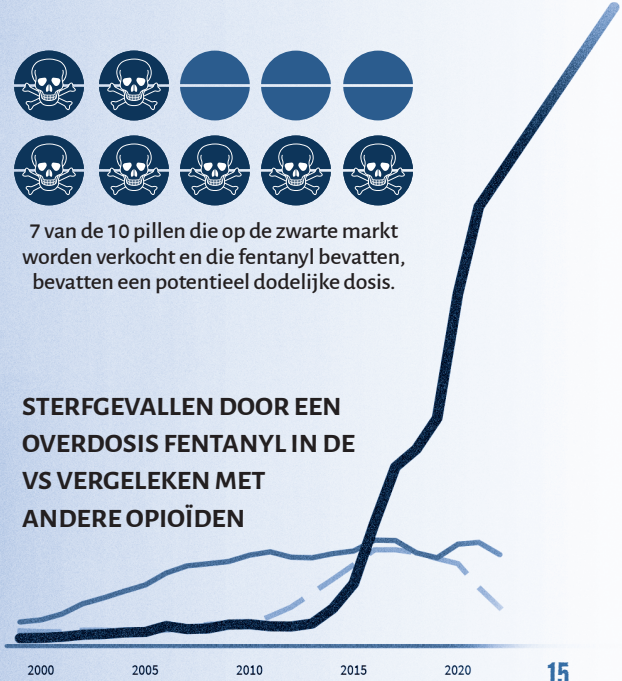

WIE WE VERLOREN AAN FENTANYL

Prince: Het muziekicoon stierf aan een onbedoelde overdosis fentanyl die hij zelf had ingenomen.

Mac Miller: Op 26-jarige leeftijd stierf de rapper en producer aan een combinatie van cocaïne, alcohol en fentanyl.

Tom Petty: De singer-songwriter stierf aan een overdosis van een fatale mix van fentanyl, oxycodon, Xanax en andere stoffen.

Lexii Alijai: De 21-jarige rapper-singer-songwriter stierf aan een overdosis fentanyl en alcohol.

Tyler Sanders: De jonge acteur had een verleden van drugsgebruik voordat hij op 18-jarige leeftijd stierf aan een overdosis fentanyl.

Angus Cloud: De acteur, beroemd als "Fez" in de televisieserie *Euphoria*, stierf op 25-jarige leeftijd aan een cocktail van illegale drugs, waaronder fentanyl.

Jordan Cashmyer: De reality-tv-persoonlijkheid was 26 toen ze stierf aan een overdosis fentanyl en cocaïne.

Jimmy Hayes: De dood van de 31-jarige ster in de National Hockey League werd veroorzaakt door een fentanyl- en cocaïnevergiftiging.

Jaylon Ferguson: Zijn carrière in de National Football League werd op 26-jarige leeftijd afgebroken toen hij overleed aan een overdosis fentanyl en cocaïne.

Tyler Skaggs: Honkbalspeler

Coolio: Hiphoplegende

Shock G: Amerikaanse rapper

Luke Bell: Countryzanger

Logan Williams: Acteur

Daniel Mickelson: Acteur

Michael K. Williams: Acteur

Frank Vallelonga jr.: Acteur

PRINCE

MAC MILLER

TOM PETTY

WAT DEALERS JE ZULLEN VERTELLEN

Bij een enquête onder jongeren waarbij gevraagd werd waarom ze ooit met drugs begonnen waren, antwoordde 55 procent dat ze het deden onder invloed van hun vrienden. Ze wilden cool en populair zijn. Dealers weten dit.

Ze benaderen je vaak als vriend en bieden aan "om je te helpen" met "iets om te relaxen en je je goed te laten voelen".

Drugsdealers, met geld als enige motivatie, zullen alles zeggen om ervoor te zorgen dat jij hun drugs koopt.

Ze zullen je vertellen dat ze een kwaliteitsproduct hebben, ook al hebben ze misschien geen idee wat erin zit of hoe sterk het is. Ze kunnen je zelfs verzekeren dat hun pillen of heroïne geen fentanyl bevatten, terwijl ze in feite dodelijke doses kunnen bevatten.

Eén drugsdealer die werd gearresteerd voor het verkopen van fentanyl en methamfetamine, had zich laten ontvallen: "Als ze de high kunnen overleven, zal ik altijd een inkomen hebben."

Krijg de feiten over drugs. Neem je eigen beslissingen.

“Ik zou letterlijk het kleinste korreltje nemen dat je met je ogen kon zien en dat zou een dosis zijn. Ik begon daarmee rond te gaan en die aan mensen te geven en het boostte mijn reputatie.”
– Sim (die fentanyl verkocht voor hij werd gearresteerd)

Een illegale fentanylpillenfabriek

De feiten over drugs

Drugs zijn in feite vergif. Hoeveel men ervan gebruikt, bepaalt het effect.

Een kleine hoeveelheid werkt als een oppeppend middel (het versnelt je). Een grotere hoeveelheid werkt als een kalmerend middel (het vertraagt je). Een nog grotere hoeveelheid werkt als vergif en kan iemand doden.

Dat geldt voor elke drug. Alleen de hoeveelheid die je moet nemen om dat effect te bereiken verschilt.

Maar veel soorten drugs brengen een ander risico met zich mee: ze beïnvloeden rechtstreeks het verstand. Ze kunnen de waarnemingen van de gebruiker van wat er om hem of haar heen gebeurt vervormen. Als gevolg daarvan kunnen iemands handelingen vreemd, irrationeel, ongepast en zelfs destructief zijn.

Drugs blokkeren alle gewaarwordingen, zowel de gewenste als de ongewenste. Dus, hoewel ze op korte termijn hulp kunnen bieden bij het verlichten van pijn, verwoesten ze ook iemands bekwaamheid en alertheid en vertroebelen ze iemands denken.

Medicijnen zijn drugs die bedoeld zijn om iets van de werking van je lichaam te versnellen, te vertragen of te veranderen om zo te proberen dat lichaam beter te laten functioneren. Soms kan dat nodig zijn. Maar het blijven nog steeds drugs: ze werken als stimulerend of als kalmerend middel en te veel ervan kan je doden. Dus wanneer je medicijnen niet gebruikt zoals ze gebruikt horen te worden, kunnen ze even gevaarlijk zijn als drugs.

Het echte antwoord is om de feiten te krijgen en om te beginnen geen drugs te gebruiken.

WAAROM GEBRUIKEN MENSEN DRUGS?

Mensen gebruiken drugs omdat ze iets in hun leven willen veranderen.

Hier volgen een paar redenen die jongeren voor hun drugsgebruik hebben gegeven:

- om erbij te horen
- om te ontsnappen of te ontspannen
- uit verveling
- om meer volwassen te lijken
- uit opstandigheid
- om te experimenteren

Ze denken dat drugs een oplossing zijn. Maar uiteindelijk worden de drugs het probleem.

Hoe moeilijk het ook voor iemand is om zijn probleem of problemen onder ogen te zien, de gevolgen van drugs zijn altijd erger dan het probleem dat men ermee probeert op te lossen. Het echte antwoord is om de feiten te krijgen en om te beginnen geen drugs te gebruiken.

Miljoenen exemplaren van boekjes zoals deze zijn in meer dan 20 talen onder mensen over de hele wereld verspreid.

Omdat er steeds nieuwe drugs bijkomen en er meer over hun gevolgen bekend wordt, worden bestaande boekjes up-to-date gebracht en worden er nieuwe gemaakt.

De Foundation for a Drug-Free World is een organisatie zonder winstoogmerk ten bate van het publiek, die haar hoofdkantoor in Los Angeles, Californië, VS, heeft.

De stichting voorziet in onderwijsmaterialen, advies en coördinatie voor haar internationale drugspreventienetwerk. Ze werkt samen met jongeren, ouders, onderwijskrachten, vrijwilligersorganisaties en overheidsinstanties – iedereen die wil helpen om mensen een drugsvrij leven te laten leiden.

REFERENTIES:

Voor de referenties die zijn gebruikt bij het samenstellen van dit boekje, zie GeenDrugs-WelLeven.nl/refs.

FOTOCREDITS: pagina 5–7: DEA; pagina 14–15: Angels Across America, foto's gebruikt met toestemming van de familie van de slachtoffers; pagina 17: Wikimedia, Takahiro Kyono (Tom Petty), Wikimedia, The Come Up Show (Mac Miller), Wikimedia, Penner (Prince); pagina 19: DEA

FEITEN DIE JE MOET WETEN

Dit boekje is deel van een serie publicaties die feiten verschaffen over marihuana, alcohol, fentanyl, synthetische drugs, xtc, cocaïne, crack cocaïne, crystal meth en methamfetamine, inhaleringsmiddelen, heroïne, lsd en misbruik van medicijnen. Uitgerust met deze informatie kan de lezer zelf de keuze maken om een drugsvrij leven te leiden.

Ga, om gratis online cursussen te doen of om in contact te komen met een Drug-Free World-afdeling in jouw regio, naar
GeenDrugs-WelLeven.nl

Foundation for a Drug-Free World
GeenDrugs-WelLeven.nl • info@drugfreeworld.org
1 (888) 668 6378 • +1 818 952 5260

Scan hier om dit boekje te downloaden

© 2025 Foundation for a Drug-Free World. Alle Rechten Voorbehouden. Truth About Drugs (De Feiten over Drugs) en het Foundation for a Drug-Free World Logo zijn handelsmerken in het bezit van de Foundation for a Drug-Free World en worden met permissie gebruikt. #S001562 – DUTCH